

Asia: VN/16881/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Edustan

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

psykoterapiakoulutusta tuottava organisaatio

Miten esitys vastaa hallitusohjelman tavoitteisiin

1) Tukeeko esitys tavoitteita vahvistaa psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi.

Kyllä, miksi? [Matalan kynnyksen psykoterapeuttinen tuki on tarpeellista järjestää ja koulutuksen saavutettavuus paranee, jos ensimmäinen portas on maksuton. Koulutuksen järjestäjäorganisaatioiksi tarvitaan riittävän laaja-alainen ja monipuolinen pohja. Koulutus ei voi keskittyä liikaa vain joillekin tahoille tai suuntauksille.]

2) Tukeeko esitys mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamista kehittämällä perustason mielenterveyspalveluja ja porrasteista hoitomallia?

Kyllä, miksi? [Esitys tukee mielenterveyspalvelujen saatavuutta, koska psykoterapeuttinen asiantuntemus on tulevaisuudessa laajemmin hyödynnettävissä.]

3) Tukeeko esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta?

Ei, miksi? [Ei välttämättä, koska lapsille ja nuorille tarpeellisen psykoterapeuttisen tuen ei pitäisi perustua vain tiettyyn terapiasuuntaukseen (esim. kognitiivinen). Näin siksi, että tarvitaan myös muita, ei pelkästään sanalliseen keskusteluapuun perustuvia psykoterapeuttisia lähestymistapoja (kuten taidepsykoterapiat).]

Esityksen mukaan kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen taso sisältäisi yhtenäiset edellytykset tuottavan teoreettisen koulutuksen (30 op) lisäksi menetelmällisten opintojen kokonaisuuden (15 op), joka voisi sisältää

koulutusta lyhytinterventioihin tai eri psykoterapiasuuntauksille ja -muodoille yhteisiin terapeuttisiin taitoihin

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus kaksipuolaisen psykoterapiakoulutuksen tavoitetta?

Ei, miksi? [Vaikka terapiasuuntausten ja -muotojen yhteiset tekijät onkin viisasta sisällyttää ensimmäisen tason koulutukseen, siellä tulisi olla tilaa myös muille taidoille kuin pelkästään sanalliseen ja keskusteluun perustavaan käsittelyyn.]

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus palvelujärjestelmän tarpeiden mukaista koulutusta?

Ei, miksi? [Palvelujärjestelmien piirissä on runsaasti psykoterapeuttista tukea tarvitsevia henkilöitä, jotka eivät voi hyödyntää sanalliseen ja keskusteluun perustuvaa hoitosuhdetta. Tämä tarve, joka koskettaa erityisesti lapsia ja nuoria sekä keskusteluavusta hyötymättömiä aikuisia, on huomioitava sekä koulutuksessa että palveluvalikoimassa.]

Palvelujärjestelmien tarvitsemien lyhytinterventioiden vuosittaiseksi koulutustarpeeksi on arvioitu noin 2 000 - 4 000 koulutettavaa vuodessa. Millaisessa yliopistojen ja hyvinvointialueiden työnjaossa ja yhteistyössä lyhytinterventioiden koulutus tulisi toteuttaa, jotta se toteutuisi määrällisesti ja laadullisesti riittävänä? Mahdollistaako esitys tarkoituksenmukaisen työnjaon ja yhteistyön?

Koulutuksen laadunvalvonta kuuluu yliopistoille. Tämä järjestely mahdollistaa myös muiden koulutusorganisaatioiden kuin psykoterapiakoulutusta järjestävien yliopistojen vastuuttamista monimuotoisten lyhytinterventioiden koulutusten toteuttamisessa. Yliopistot ja niiden laadunvalvonnan alla toimivat muut koulutusorganisaatiot pystyvät vastaamaan riittävästä koulutuksen järjestämisestä. Työnjako hyvinvointialueiden kanssa perustuu jo olemassa olevaan tai uuden järjestelmän myötä kehitettävään tutkimus- ja koulutusyhteistyöhön: koulutuksellinen tarve nousee kentältä, tutkimuspohjainen koulutus tuottaa uutta osaamista, joka puolestaan rikastaa käytännön terapeuttista työtä. On mahdollista luoda laadullisesti kehittyvä ja määrällisesti tarpeeseen vastaava järjestely. Tämä edellyttää kuitenkin esitystä laaja-alaisempaa toteutusta menetelmävalikoiman, koulutuksen toteuttajien ja yhteistyön näkökulmista.

Rahoituksesta

Toteuttaako esitetty rahoitusmalli esityksen mukaisen koulutuskokonaisuuden toteuttamista?

Ei, miksi? [Rahoitus pitäisi ohjata yliopistoille ja niiden kautta yhteistyössä/laadunvalvonnassa toimiville koulutusorganisaatioille. Rahoituksen mitoitus perustuisi hyvinvointialueiden osaamistarpeisiin. Nämä tarpeet kartoitettaisiin/tarkistettaisiin yhteistyössä yliopiston ja hyvinvointialueiden välillä. Palvelujen ja saataville tuotavan terapeuttisen tuen monimuotoisuus taattaisiin monialaiseen asiantuntemukseen perustuen. Koulutuksen rahoituksen kohdentaminen ei voi perustua yksinomaan yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle hyvinvointialueelle.]

Muuta huomioita esitettyyn rahoituksen myöntämiseen ja maksamiseen liittyen?

Rahoituksen määrän tulee perustua ennakoivaan tarveharkintaan, joka toteutetaan koulutuksen järjestäjän/laadunvalvojan, koulutuksen tuottajan ja terapeuttisen osaamisen tarpeessa olevan henkilöstön edustajan keskinäiseen yhteistyöhön perustuen. Rahoitukseen tarvitaan puskuri, jolla tasataan kausien välisiä vaihteluita, ja jolla taataan riittävä koulutuksen saatavuus.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyys

Huomioita ehdotettuun erikoispätevyyteen ja sen rekisteröimiseen liittyen?

Olisiko tässä enemmänkin kyse erikoisosaamisesta kuin erikoispätevyydestä? Rekisteröinti on sinällään varmaan tarpeellinen, mutta kyse on osaamisen hankkimisesta, eikä tiettyyn tehtävään pätevyitymisestä.

Muuta huomioitavaa esitykseen liittyen?

Huomiot

On tarpeellista tiedostaa, että kaikki psykoterapeuttisen tuen tarpeessa olevat eivät hyödy vain sanallisesta keskusteluavusta. Lyhytinterventioiden toteutukseen tarvitaan myös muita monimuotoisia lähestymistapoja, kuten taideterapian eri muotoja. Koulutuksen tulee sisältää psykoterapiamuodoille yhteisten vaikuttavien tekijöiden lisäksi riittävän laaja-alaista perustason menetelmällistä tietämystä, joka ei rajaudu vain yksittäiseen viitekehykseen tai tekniikkaan. Varhaisvaiheen lyhytinterventiolla voi olla merkittävä ennaltaehkäisevä vaikutus, jos sen lähestymistapa vastaa riittävän hyvin terapeuttiseen tarpeeseen. Terapeuttisen osaamisen on siksi oltava teoreettis-kliinisesti riittävän monimuotoista.

Ala-Ruona Esa
Taideterapiayhdistysten toimikunta - Musiikkiterapeutti,
kouluttajapsykoterapeutti (integratiivinen), Eino Roiha instituutti